

เรื่องโรงพยาบาล

การโรงพยาบาลหลวง ซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ มีกอมมิตตีประชุมปรึกษาจัดการ ซึ่งได้ออกข้อ แต่แล้วความมาแต่ในหนังสือราชกิจจานุเบกษาแผ่นที่ ๕ วันศุกร์ เดือน ๖ ขึ้น ๔ ค่ำ ปีกุนพศนั้น ภายหลังมาอีกกอมมิตตีได้ประชุมปรึกษาการนั้นเนื่อง ๆ มา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระราชทรัพย์ ให้เป็นทุนของโรงพยาบาล ในการที่จะลงมือทำขึ้นแรกนี้เงิน ๒๐๐ ซึ่งเสกที่พระเจ้าทำโรงพยาบาลนั้น เป้นต้นตกลงจะทำที่พระราชวังหลัง บัดนี้ ได้ลงมือทำเรือนที่คนไข้จะเอาใครบในชั้นแรกนี้ เป้นเรือนหลัง ใหญ่ ๓ หลัง ๆ เด็ด ๓ หลัง เครื่องไม้จริงฝาไม้จริงมีเหล็กขรอย กอที่จะให้มีคความสุขแก่คนไข้ไว้รวม ๖ หลัง เรือนใหญ่สำหรับหมออยู่ แล้วไว้เครื่องยาคลัง มีครัวไฟแลดพานลงน้ำ ถนอมแลกำแพงโดยรอบตามสมควร การทั้งปวงนี้ควรจะแล้วเสร็จใน ๖ เดือน การที่เก่าแต่เล็กน้อยนี้เพราะมีประสงค์ ที่จะให้แล้วโดยเร็ว การต่อไปได้วางแปลนไว้ที่จะทำให้เป็นที่ใหญ่ โต กอมีความสุขสบายแก่คนที่มาอยู่ได้ เมื่อเห็นการว้จะเจริญขึ้นเพียงใด ก็จะขยายที่ทางนั้นให้เจริญขึ้นทุกที

บัดนี้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พร้อมด้วยพระราชทานเงิน ๒๐๐ ซึ่งเสกที่พระเจ้าทำโรงพยาบาลนั้น เป้นต้นตกลงจะทำที่พระราชวังหลัง บัดนี้ ได้ลงมือทำเรือนที่คนไข้จะเอาใครบในชั้นแรกนี้ เป้นเรือนหลัง ใหญ่ ๓ หลัง ๆ เด็ด ๓ หลัง เครื่องไม้จริงฝาไม้จริงมีเหล็กขรอย กอที่จะให้มีคความสุขแก่คนไข้ไว้รวม ๖ หลัง เรือนใหญ่สำหรับหมออยู่ แล้วไว้เครื่องยาคลัง มีครัวไฟแลดพานลงน้ำ ถนอมแลกำแพงโดยรอบตามสมควร การทั้งปวงนี้ควรจะแล้วเสร็จใน ๖ เดือน การที่เก่าแต่เล็กน้อยนี้เพราะมีประสงค์ ที่จะให้แล้วโดยเร็ว การต่อไปได้วางแปลนไว้ที่จะทำให้เป็นที่ใหญ่ โต กอมีความสุขสบายแก่คนที่มาอยู่ได้ เมื่อเห็นการว้จะเจริญขึ้นเพียงใด ก็จะขยายที่ทางนั้นให้เจริญขึ้นทุกที

บัดนี้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พร้อมด้วยพระราชทานเงิน ๒๐๐ ซึ่งเสกที่พระเจ้าทำโรงพยาบาลนั้น เป้นต้นตกลงจะทำที่พระราชวังหลัง บัดนี้ ได้ลงมือทำเรือนที่คนไข้จะเอาใครบในชั้นแรกนี้ เป้นเรือนหลัง ใหญ่ ๓ หลัง ๆ เด็ด ๓ หลัง เครื่องไม้จริงฝาไม้จริงมีเหล็กขรอย กอที่จะให้มีคความสุขแก่คนไข้ไว้รวม ๖ หลัง เรือนใหญ่สำหรับหมออยู่ แล้วไว้เครื่องยาคลัง มีครัวไฟแลดพานลงน้ำ ถนอมแลกำแพงโดยรอบตามสมควร การทั้งปวงนี้ควรจะแล้วเสร็จใน ๖ เดือน การที่เก่าแต่เล็กน้อยนี้เพราะมีประสงค์ ที่จะให้แล้วโดยเร็ว การต่อไปได้วางแปลนไว้ที่จะทำให้เป็นที่ใหญ่ โต กอมีความสุขสบายแก่คนที่มาอยู่ได้ เมื่อเห็นการว้จะเจริญขึ้นเพียงใด ก็จะขยายที่ทางนั้นให้เจริญขึ้นทุกที

ศิริราชกฤตยภักดิ์ ซึ่งสิ้นพระชนม์แล้วนั้น กณมิตตีได้ปรึกษาพร้อมกันตกลง เป้นสำคัญสำหรับสอนวิชาแพทย์ ซึ่งเรียกตามภาษาลังกฤษว่า แอคมิวีสเตดีฟ จึงได้ให้ช่างเขียนตัวอย่างกระดากให้เป็นเงิน ๕๐๐ ซึ่ง ที่กำหนดตกลงให้มีเตอการเป็นผู้ทำ ในส่วนเงิน ๗๐๐ ซึ่งนี้เป้นค่าตัดเสีย ๕๐๐ ซึ่ง อีก ๒๐๐ ซึ่งนี้ก็จะใช้ ในเครื่องประดับตกแต่งที่ก่อไป

แลพระอรชชยาเธอ หม่อมเจ้าเสาวภาค นารีรัตน์ ซึ่งสิ้นพระชนม์แล้วนั้น เมื่อยังทรงประชวรอยู่ได้ทรงกำหนดเงินไว้ว่าจะประทานช่วยในการโรงพยาบาล ๓๐ ซึ่ง ครั้นสิ้นพระชนม์แล้วพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีพระบรมราชโองการ ให้กอมมิตตีปรึกษาตกลงเป้นให้ที่กักสำหรับคนไข้อีกหลังหนึ่ง เป้นเครื่องรูกที่พระอรชชยาเธอ มีพระไทยในส่วนกุศลวิเศษนี้ แต่ที่กักที่งานนี้ช่างกำหนดราคา ๗๐ ซึ่ง กอมมิตตีได้นำความขึ้นกราบบังคมทูลพระกรุณา แต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระบรมราชานุญาตให้ทำแล้ว แลโปรดพระราชทานเงินเติมอีกตามที่ช่างกำหนดมาด้วย

ซึ่งคนอังกฤษที่อยู่ ในกรุงเทพฯ นี้ ได้มีหนังสือถึงกรมศรัณการว่าขอพระราชทานพว ในกรมศรัณการพระนางเจ้าวิคตอเรียราชินี กรมเกรตบีเทน แลไอริแลนด์ เสด็จที่วังราชสมบัติมาไว้ ๕๐ ปี พวกเขาทั้งปวงมีความยินดี อยากที่จะสร้างสิ่งใดที่เป็นเครื่องถาวรวัตถุ เป้นที่รูกแห่งการมงคลสมัยของสมเด็จพระนางเจ้าราชินี กรมเกรตบีเทน ซึ่งอังกฤษนั้นตั้งไว้ในโรงพยาบาล แต่จะขอให้มีพระนามสมเด็จพระนางเจ้าราชินีที่อยู่ที่ด้วย แต่เงินที่เรียวยาวกันนี้รวมกัน ๓๓ ซึ่ง ได้เงิน ๓๐ ซึ่ง

กอมิตตีเห็นว่าควรจะทำอีก ซึ่งจะให้เป็นที่อา
 โครยของคนไข้ ฤๅหมอนในโรงพยาบาลนั้น แต่
 เงิน ๑๐ ซึ่งเท่านี้ก็ไม่พอแก่การที่จะทำ ครั้น
 จะทำอื่น ๆ ก็ยังไม่เห็นประโยชน์จะดีกว่าทำอีก
 จึงได้ยอมรับที่จะออกเงินทุนของโรงพยาบาล ช่วย
 อีก ๓๐ ซึ่ง รวม ๓๐ ซึ่ง ก่อทำอีกได้
 หลังหนึ่ง จะให้ชื่อว่า (วิคตอเรียฮาล) เป็น
 ที่เฉลิมพระเกียรติยศ ของสมเด็จพระนางเจ้า
 ราชินีศรีมงกุฎ ซึ่งคนอังกฤษ ๓๓ ซ้อมน้ำใจ
 กตัญญูต่อเวทียออกเงินนี้ ตักทั้ง ๒ ราย
 คือค่าของพระอรรคชายาเธอ แลที่กวิคตอเรียฮาล
 นี้ได้ ให้มีศเตอแกร์เป็นผู้ทำทั้ง ๒ ราย

เห็นว่าโรงพยาบาลนี้ควรจะเจริญได้เป็นมั่นคง
 ด้วยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีพระราช
 หฤไทยประสงค์ที่จะให้เจริญ เป็นประโยชน์แก่ชน
 ทั่วไป เมื่อมีกาวชกซึ่งประการใดได้นำความ
 กรวยบังคมทูลพระกรุณาแล้ว ก็ได้โปรดเกล้าฯ
 ให้การนี้สำเร็จไป ไทยเรอพัตน์ มีโชชกซึ่งเคย
 แลท่าผู้อื่นที่ มีน้ำใจกรุณาแก่ชนเป็นอันมาก แล
 เหนผลแห่งกุศลสาขานี้ ก็ได้จ่ายเงินช่วยเหลือ
 โดยแข็งแรงเป็นอันมาก เพราะฉะนั้นควร
 ที่ผู้ มีปัญญาทั้งหลาย จะยินดีอนุโมทนาในส่วน
 พระราชกุศลวิเศษนี้ เมื่อควรจะช่วยเหลือ
 ประการใด ก็ช่วยเหลือให้การนั้นเจริญขึ้นเป็น
 ประโยชน์แก่คนทั่วไปทั้ง พระราชาณาจักรด้วย

ประกาศโปรดเกล้าฯ

เปลี่ยนกำหนดค่าตมหนึ่งสี่ไปรษณีย์ ในกรุงเทพ ฯ
 ตั้งแต่วันที่ ๑๕ เดือนธันวาคม ๑๘๘๓
 ทรงกัมวันจันทร์เดือนเก้าแรมสิบเอ็ดค่ำ บัณฑุณพศก
 ไป กอมโปรดเกล้าฯจะเปลี่ยนกำหนดไปรษณีย์บุรุษ
 ออกแจกหนึ่งสี่เม็ด ในจังหวัดกรุงเทพ ฯ

แต่ก่อนมา ได้เคยแจกวันละ ๓ หนเป็นธรรม
 นิยมมา ยกนี้การไปรษณีย์เจริญขึ้นมากแล้ว
 จะให้ ไปรษณีย์บุรุษครั้งใหญ่ โรงภาษี ออกแจก
 หนึ่งสี่วันละ ๔ หนตามกำหนดนี้ คือตักใหญ่
 ๓ โมงเสด ออกพิชโรงภาษี ๑ โมงครึ่ง
 ๕ โมงเสด ๕ โมงครึ่ง ย้าย ๓ โมงครึ่ง
 ย้าย ๓ โมงเสด ย้าย ๕ โมงเสด ๕ โมงครึ่ง
 ประกาศมาณวันพุธ เดือนเก้า แรมหกค่ำ
 บัณฑุณพศก

ราชฎาทูลเกล้าฯ ถวายฎีกา

วันพฤหัสบดี เดือนเก้า ขึ้นสิบห้าค่ำ บัณฑุณพ
 ศก คักราช ๑๓๘๕ กรมพระตำรวนออกขวา
 นำราชฎาทูลเกล้าฯ ถวายฎีกา รวม ๑๘ ฉบับ
 คือ นายแย้มทูลเกล้าฯ ถวายฎีกาเดือน
 ฎีกาเคิมเรื่องสิ้นเคิม
 พระอินทรวีร ให้หนุภายบุตรทูลเกล้าฯ ถวาย
 ฎีกาทูลเกล้าฯ ถวาย พระยาจำแสนนคิ หนุภทพิย
 เรื่องความผู้ ร้าย
 นายเนื่อง นายกลีบ นายปลี ทูลเกล้าฯ ถวาย
 ฎีกาทูลเกล้าฯ ถวาย หลวงชำนาญกรมการกรุงเกล้า
 ถวาย มีชื่อหลายคน เรื่องความผู้ ร้าย
 อำแดงนิมทูลเกล้าฯ ถวาย ฎีกาทูลเกล้าฯ ถวาย
 ชนประชาเสพเสมับผู้คุม เรื่องความวิวาท
 เงินโพเงินเตกเงินบีมทูลเกล้าฯ ถวาย ฎีกา
 ทูลเกล้าฯ ถวาย พระยาภาสกรวงษ ชนสุวรรณอภัย
 เรื่องความสวน
 นายนิมทูลเกล้าฯ ถวาย ฎีกาทูลเกล้าฯ ถวาย
 พระยาศรีวิสังหเทพ พระมนตรพิพทท เรื่องเงิน
 ฎีกาเงิน
 นายเผื่อนทูลเกล้าฯ ถวาย ฎีกาทูลเกล้าฯ ถวาย
 ชนสุวรรณอภัย เรื่องความสวน